

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

In țară, pe an . . . . 20 lei
„ streinătate . . . . 40 „

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENȚEI — No. 3

ERPOCA

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

Pagina III-a, linia 30 bani

„ IV-a, „ 15 „

INSERȚIUNI și RECLAME, linia corp 8, 2 lei

ADMINISTRAȚIA

No. 3 — STRADA CLEMENȚEI — No. 3.

ACTELE TRADĂRII NAȚIONALE A GUVERNULUI STURDZA

Actul din cabinetul primului-ministru ungar. — Rescriptul ministrului Wlassics

In numărul nostru excepțional de ieri am dat dovada hotărâtoare că actul prin care se constată trădarea națională săvârșită de guvernul Sturdza, nu e fals precum a pretins guvernul și presa ministerială, ci autentic, egiț din cabinetul primului-ministru ungurez, trecut prin cancelaria Mitropolitului Miron Romanul și ajuns la Eforia școalelor centrale române din Brașov.

Pentru deplina înțelegere a faptului, reproducem actul acela, precum și rescriptul ministrului unguresc de culte și instrucțiune publică — acte egiț de d. Take Ionescu în ședința Camerei de la 28 Aprilie trecut.

Actul din cabinetul primului-ministru ungar

(Incepe cu un istoric al școlii romine din Brașov și apoi spune):

„Imprejurările acestea au adus gimnaziul din Brașov pînă aproape de bancruțul material. Într-un moment cel mai critic, precum scrie Barțiu (Părți ale din Istoria Transilvaniei, vol. III, pag. 33, linia 34) membrii mai bătrîni ai consiliului bisericesc, și au adus aminte, că mai de mulți ani, încă și cu 80 de ani mai înainte, biserica Sf. Nicolae avea venituri din Moldova și Muntenia pe baza unor donațiuni vechi. Ce e drept, dreptul acesta în urma faptului, că timp mai îndelungat nu s'a făcut uz de el, în conformitate cu legile de atunci ale „Principalelor romine” prin paragraful său prescripțiu. Cu toate greutățile acestea, profesorul V. Oroianu și comerciantul R. G. Luca fură trimiși cu mandat scris la Iași, la bărbajii de stat moldoveni, pentru ca să espereze de la aceștia un ajutor pentru biserica și școlii. Legislațiunea Moldovei nu a făcut uz de legea prescripțiuă, ci a votat un ajutor anual de 200 galbeni pentru biserica numită, respectiv pentru școlile. Exemplul acesta l'a urmat mai tirziu și legislațiunea Munteniei și a votat din partea sa, și ea, 200 de galbeni. Școlile din Brașov au ajuns în posesiunea acestui ajutor total de 400 de galbeni pe an, care, după cursul de atunci, asigură un venit anual de circa fl. 2400 în anul 1861 sau 1862. Aceasta este originea subvențiunii din România a școalelor din Brașov.

„Ajutorul de fl. 2400 ast-fel asigură, nu numai a îmbunătățit situația gravă a școalelor, ci a inspirat și curaj în susținătorii școlii pentru desvoltarea mai departe a ei, mai cu seamă după ce au esporat și ajutorul orașului Brașov, și la 1863 și ajutorul scaunului guvernului regesc din Ardeal. În urma aceasta au ridicat la 1862 salariul profesorilor la 800 și 900 fl. și înființind la 1862-63 clasa a cincea (V) gimnazială au început cu completarea gradată a gimnaziului superior, care s'a terminat în anul școlar 1865—66.

„Între aceea, edificiul deja gata s'a dovedit prea strîmt și ast-fel fură nevoiți să zidească o aripă nouă la edificiul. Creșterea cheltuielilor a făcut, ca sub titlul de drept deși amintit să facă pași noui la guvernul român pentru mărirea ajutorului. Pașii aceștia au fost încununăți cu succese, pentru că legislațiunea României printr'o lege specială a ridicat subvenția originală de 400 galbeni la suma de 23.500 lei (Vezi Maiorescu Titu, discursul ținut în Senat, 6 Martie 1875 «Discursuri parlamentare». Vol. I pag. 291-99).

„În anul școlar 1869-70 susținătorii școlii au înființat prima clasă a școlii reale și în anul doi următor au completat-o cu încă două clase, din care cauză a trebuit să se edifice și aripa de sus a școlii.

„Între aceea s'a întâmplat, că d. ministru m. r. de culte și instrucțiune publică a pus unele condițiuni pentru liquidarea și mai departe pe seama școlii a ajutorului anual dat de către fostul scaun guvernial regesc din Ardeal. Biserica susținătoare a școlii nu a primit aceste condițiuni și de aceea guvernul instrucțiunii publice a detras de la institutul ajutorului, de care s'a bucurat. Atunci susținătorii școlii cu provocare la această împrejurare, s'au provocat din nou la guvernul român, care le-a și dat ajutorul cel nou în suma de lei 10.000, suma aceasta se și află în bugetul României de pe anul 1871 (Vezi Maiorescu, «Discursuri parlamentare» Vol. I pag. 195). Suma acestor două subvenții vară din an în an, în cîte s'a ridicat cînd 10, cînd 13, cînd 15 mii de lei și suma aceea a rămas și în bugetele 1875 și 1876.

„La 1872 mai mulți membri ai legislației romine, precum Cogălniceanu, Vernescu, Ghica Vladimir, etc., la inițiativa lui Maiorescu, au prezentat o moțiune, ca aceasta a doua subvenție să nu figureze de aci înainte numai ca

o poziție de buget, care să se poată sterge ori-cînd, că după chipul primei subvenții de 23.500 lei, să se stabilească printr'o lege specială.

„Acest proiect de lege a fost primit de Senat numai în Martie 1875 cu 31 voturi contra 9. După căderea guvernului Catargiu, în răstimpul scurt de la 4 pînă la 26 Aprilie 1876, Orăscu a devenit ministrul instrucțiunii publice, care prin raportul său, No. 3334 de data 22 Aprilie 1876, cere nu numai slătirea acestei noi subvențiuni, ci și ștergerea subvențiunii mai vechi de 23.500 lei. Orăscu însă a căzut peste 3 zile și l'a urmat Chișu (?) care a menținut și mai departe subvențiunea dublă, garantată prin 2 legi, care la 1876 făcea cu totul 38.500 lei.

„Între aceea s'a întâmplat, că guvernul ungar regesc a aflat că școlile gr. or. romine din Brașov primesc subvenția anuală din România. Din cauza aceasta a și intervenit pe cale diplomatică la guvernul român, iar această a oprit în mod foarte categoric ca școlile din Brașov să mai primească ajutor, iar în ordinațiunea sa No. 559 de data 2 Aprilie 1875 a decretat, că nici un fel de institut de învățămînt din patrie, fie și susținut de o confesiune, comună, corporațiune, societate sau privați, precum și nici o confesiune și biserici nu poate, nici să ceară nici să primească ajutor și sprijin material, în nici o formă, de la State externe, de la Domnitorii și guvernele lor.

„De oare-ți în bugetele guvernelor romine de la 1876, subvenția gimnaziului din Brașov, ca o poziție de sine stătătoare și cu numele ei, indicată nu se înființează, și de oare-ce toate confesiunile și toate corporațiunile susținătoare de școlile luaseră la cunoștință ordinațiunea Ministrului de culte cu No. 559 din 1875 — guvernul unguresc al instrucțiunii publice a fost de convingerea, că nici școlile din Brașov și nici alte institute cu lămbă de propunere rominească, de ori-ce categorie, din patrie, nu capătă și nu primesc nici o subvențiune din România; cu altă mai mult era în drept a crede aceasta, cu oit § 72 al art. de lege XXX din 1883 reînvoeste în modul cel mai categoric ordinațiunea ministerială din 1875.

„În luna lui Octombrie 1894, Dimitrie Sturdza, actualul ministru președinte și ministru al afacerilor externe al României, a ținut un discurs la Orteu, în care cu date a rătăcit, că ce și cite sume se trimit din partea guvernului conservator de atunci și prin a eul intermediare.

„În urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nuzit a se informa despre starea reală a lucrurilor și pe baza acelor date — din care o parte Vi s'au comunicat Excelenței Voastre, în 22 Martie, prin Excelența sa D. Prim-Ministru — s'a convins că ajutorul anual dat de guvernul român pînă la 1876 pe față, a devenit secret și că autoritățile susținătoare a școalelor din Brașov, cu toată ordinațiunea ministerială din 1875 și, ce e mai mult, în contra art. de lege XXX din 1883 § 72 îl primesc, ba chiar argentează.

„Din cauza aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc român pe cale diplomatică în chestia subvenției, și acesta a dat în privința subvențiunii o notă afirmativă cu indicarea sumei.

„Excelența Voastră în prețioasa-Ve scrisoare spuneți că, după arătările d-lui protopop Voina, ajutorul își trage originea de acolo că biserica Sf. Nicolae din Brașov, pe baza unor documente vechi, are pretențiuni de drept asupra a două moșii ale Statului român, cu numele Micșunești și Cotroceni, și ast-fel biserica ar primi această sumă ca compensație pentru vechiul ei drept de proprietate pierdut.

„Excelenței Sale d-lui prim-ministru

nu-i este necunoscută această afirmațiune, pentru că are cunoștința și despre aceea că pentru justificarea acestei subvențiuni s'a obicinuit a declara că biserica S-tului Nicolae din Brașov a înființat-o Neagoe Basarab Vodă, că Petru Vodă în hrisovul său de la 1584, Noembrie 28, a asigurat numitel biserici un ajutor anual de 12.300 aspri (ospor) și că urmașii acestuia l'au menținut, după cum certifică hrisoavele principilor moldoveni de la 5 Aprilie 1656, de la 11 August 1731, de la 2 Septembrie 1734, de la 3 Decembrie 1744, de la 30 Ianuarie 1751, de la 20 Octombrie 1757, de la 14 August 1760, de la 1 Septembrie 1766, de la 22 August 1779, de la 30 Iunie 1783 și de la 6 Octombrie 1785. Mai departe tot această biserici, pe baza unui hrisov domnesc de la 27 Februarie 1686, a primit ca danie muntele Sf. Ilie din județul Prahova, (după științele mele biserica îl posedă și azi de fapt.)

„De asemenea la 1696, Noembrie 28, Constantin Brincoveanu dăruiește acestei biserici o vie de la Pitești, așa că la 1720 Nicolae Alexandru și la 1739 Grigore Ghica nu numai că confirmă această danie, dar o și mai sporesc cu teritoriile așa numite Toroveni, Cernătești, Megovan-Săent, Princip, Mavrocordat, după cum se zice, îl dă bisericii dreptul ca să țină la pășune pe moșile Statului român turme de oi în număr nelimitat; iar Grigore Ghica Voievod admite ca fie-care preot de la numita biserici să poată ține grațiat la pășune cite 200 de oi pe moșile țării rominești. La 1753 Vodă Racoviță confirmă această donațiune, iar principele Caragea îl recunoaște la 1813 legitimitatea daniei.

II

Rescriptul ministrului ungar de instrucțiune

Excelența Ta Domnule Arhiepiscop și Mitropolit!

„Ordinul din anul 1875 No. 559 al antecessorului, tocmat din incidentul egițit la iveral a subvențiunii școalelor din Brașov, dispune ca școlile confesionale din țară, precum și ori-ce institute de învățămînt de ori-ce categorie și de ori-ce grad susținute de comune corporațiuni, reuniuni sau privați, asemenea confesiunile și bisericele, să nu poată cere și să nu poată primi, sub nici o formă, ajutor și subvențiune materială de la State streine, de la Domnitorii și guvernele acelora.

„§ 72 al art. de lege XXX din 1883, nu numai sustine ordinul, ci cu putere de lege declară, că actualele școlile medii susținute de confesii, de municipii, de comune, de corporațiuni și de singuratici asemenea confesiunile și bisericele, la nici un caz nici nu pot cere, nici nu pot primi ajutor și subvențiune materială de la State streine, de la Domnitorii și guvernul acelora.

„Din probele documentate procurate de către guvernul regesc este evident, că școlile așa numite centrale din Brașov (gimnazii gr-or., școala comercială, școala reală, școala de fete și școala elementară) cu călcarea pe față a menționatei ordinațiuni și a dispozițiilor legale și contra categoric și stricte oprit, au primit și au acceptat pe ascuns, prin mijlocirea bisericii Sf. Nicolae din Brașov, în un lung sir de ani, subvențiune anuală.

„Această ținută, strict oprită prin lege și la mai multe provocări tănuită, care mai multe institute de învățămînt din patrie le a pus sub influența materială a unui Stat strein și sub o asemenea influență a stat an de zile fără știrea guvernului regesc unguresc, ne îndreptățește ca, față cu școlile din chestiune, să se aplice cea mai strictă pedeapsă cuprinsă în art. de lege XXX din 1883, adică închiderea lor.

„Este de prisos să mai indic Excelenței Tale, întru cît reduce această măsură posibilitatea desvoltării civilizațiunii în școlile medii cu limba rominească.

„Înainte însă de a face pașii de lipsă pentru executarea acestei dispozițiuni a mele, voesc să dau posibilitatea școalelor centrale din Brașov pentru mai departe susținere, și aceasta în modul următor: Să bine voești Excelența Ta să aduc acest rescript al meu la cunoștința senatului școlar al consistoriului arhidieceșan, care, după cum sunt informat, se va întruni în ședința ei mai în grabă, și a l comunica, că față cu școlile din chestiune pentru ținuta Eforiei, care a călcat ordinațiunea de oprit și dispozițiunea legii, și institute din patrie în mod ascuns le-a pus în dependența materială de guvernul unui Stat străin, pentru această ținută am intențiunea să aplic măsura cea mai aspră, de la care numai în acel cas m'ași abate, dacă Senatul școlar al consistoriului de sub președinția Excelenței Tale, interzicînd Eforiei din Brașov facultatea de a primi, sub ori-ce nume și sub ori-ce titlu, ajutor de la guvern sau de la domnitor străin, — va suplica la mine pentru ajutor de Stat spre scopul școlilor. În ce privește o asemenea suplica,

pot asigura pe Excelența Ta din capul locului, despre buna mea voință și în legătură cu aceasta, despre aceea ca să păstrăm neatinsă limba romină ca limba de propunere și caracterul confesional al școalelor.

„Primește, Excelență, expresiunea sinceră mele stime.”

Wlassics.

Budapesta, 18 Aprilie.

Afară trădătorii!

Cînd d. Take Ionescu a dezvăluit, în ședința de la 28 Aprilie a Camerei, trădarea națională comisă de guvernul Sturdza; cînd furtuna indignării publice iera să izbucnească, guvernul a recurs, după primul moment de elocuență zăpăceală, la miserabila manoperă de a declara fals actul pe care se întemeiasse frunzașul nostru în groaznică acuizare ce aruncase.

Monstruoșitatea crimei, declarațiunea guvernului, ajutorul îndirect dat trădătorului de stăpîinii săi de la Pesta, toate acestea au contribuit ca opiniunea publică să stea pe loc, Durerea sfîșietoare ce pricinuia ideea că un guvern rominesc ie în stare să comită o așa de oribilă faptă, făcea pe mulți să stea la îndoială, să aștepte o probă hotărîtoare.

Guvernul spera că, cu ajutor străin, această probă nu se va putea face nici odată. Și pe cînd presa oficioasă mințea opiniunea publică, primul-ministru mințea pe Sveran că actul e fals.

S'au încumetat chiar ticăloșii să treacă de la defensivă la ofensivă. Timp de patru luni de zile obrăznicia lor n'a cunoscut frîu.

Astăzi e dovedit că actul n'a fost fals, că guvernul Sturdza a săvîrșit îngrozitoarea crimă, că apărarea lui a fost mincinoasă ca a tuturor criminalilor.

Ori-ce discuțiune e de prisos. La cirna țării se află niște trădători cari trebuie să izgoniți.

Afară trădătorii!
Patriotismul revollat, instinctul de conservare adinc rănit, trebuie să ridice în picioare întreg poporul român.

Dacă Regele, care știm că a fost înșelat de primul-ministru Sturdza, nu va găsi cu cale să intervieve, atunci poporul va spăla el însuși rușinea sub care se sbate azi țara întreagă.

PRETINSUL ACT FALS

Prin actul pe care d-nul Take Ionescu l'a citit în Cameră, s'a dovedit, între altele, un lucru: că primul-ministru Sturdza a comunicat guvernului unguresc acte, date și detalii asupra plăților, modului și persoanelor din Eforia școalelor romine, cărora ele se faceau.

Infamie mai mare nu se putea. Cum că lucrul trebuia să fie adevărat fără nici o altă cercetare, dovedea purtarea lui Sturdza, care, cum vine la guvern, suprimă ori ce trimetere de bani.

Sturdza, comițînd asemenea infamie, nu s'a gândit că guvernul maghiar va comunica Eforiei școalelor din Brașov acele deslușiri, nici va spune că le are de la guvernul român. Sturdza, ca un spion ce este, a dat Ungurilor toate acele informații pentru ca aceia să le păstreze numai pentru ei și știința lor, ear nu ca să le aștearnă în actele oficiale.

Ungurii i-au jucat o proastă festă trădătorului, dinșit cum au primit informațiile de la spion, s'au grăbit a le așterne în lung și în lat în o

adresa oficială către Eforia școalelor, pentru a-l confunda. Și ca nu cumva să rămîna eforilor posibilitatea de a protesta și a nega, guvernul maghiar a adăos ca acele informațiuni le ține de la primul-ministru al țării rominești.

Nu mai prin această procedură s'a putut descoperi urma de trădare a spionului. Altmintrelea, adică dacă guvernul unguresc nu ar fi denunțat Eforiilor de unde și de la cine ține deslușirile precise pe care le comunicăm, nici odată nu s'ar fi putut ști că spionul și trădătorul este Sturdza. Fapta aceasta este așa de odioasă, în cît nici cel mai mare dușman al lui Sturdza nu s'ar fi gândit a-l acuza de dînsa.

Guvernul maghiar s'a gîndit în această chestie numai la interesele lui și nici de cum la acele ale spionului — cum trebuie să și fie — așa ca Sturdza s'a văzut în o bună dimineață denunțat de trădător cu o adresa oficială către Mitropolitul Miron, protopopul Voina și cei-lalți.

Așa se explica incremenirea de care a fost trădătorul un moment cuprins în Cameră, cînd d. Take Ionescu, prin surprindere, a dat citire actului.

Sturdza nu știa ce atitudine să ia, întru alit lovitura ce i se aplica era teribila, întru alit conștiința lui patată și murdara îl făcea mut și infricosat.

A trebuit ca amicii să se ducă după el în camera miniștrilor și să l' roage să spună o vorbă, să zică ceva măcar în descărcarea lui, pentru ca spionul să aibă curajul să se întoarcă în incinta Camerei și să îngăimeze cite-va cuvinte de denegare.

A doua zi și a treia zi, Sturdza a prins la curaj. Ce s'a întimplase? S'a întimplase că guvernul maghiar văzînd în ce situație a pus pe spionul său și pe trădătorul intereselor rominești, l'a asigurat că pe de o parte va desmînti existența actului, iar pe de altă parte va face presiuni asupra Mitropolitului Roman și a Eforiei Școalelor din Brașov, ca să nu confirme existența actului, nici să vină în ajutorul d-lui Take Ionescu.

Era un simplu expedient, era o curată manoperă care putea, la fie-care pas, să fie denunțată și adevărul să iasă.

În lipsa însă de ceva mai bun, Sturdza o primi ca o pîrgbie de scăpare și acățîndu-se de ea, a venit apoi în Senat ca să reînvoască și să întărească chiar declarațiile de nevinovăția sa.

Pentru moment era scăpat, în aparență, bine înțeles, căci în fond toată lumea înțelegea că este vinovat.

Sturdza însă trebuia să dovedească că are cap și minte. Trebuia să înțeleagă că în interesul lui este ca să închidă discuția asupra acestei afaceri, a cărei murdărie reeșea pentru ori-cine, și că prin urmare, cel mai bun lucru de recomandat reptilelor, era ca să pastreze o discretă tăcere.

Ei bine, Sturdza și de astă dată a dovedit că nu are cap. Iar amicii de la Voinea, neînțelegînd situația onorabilului, ca niște neghiobi ce sunt, și-au închipuit că au pus mina pe o armă care să o exploateze contra d-lui Take Ionescu, uitînd că în realitate cel cu musca pe căciula era patronul lor.

Și atunci s'a început acea campanie infamă și nerușinată cu falgul d-lui Take Ionescu, campanie care părea a nu se mai sfîrși.

Et bine, declarația din urmă a Timpului prin care numele celui de la care d. Take Ionescu a avut actele este pus în întregul lui, și scrisoarea către Tribuna a parintelui Voina, au schimbat cu totul fața lucrurilor.

Cei de la Voiața trebuie să înțeleagă, însă prea târziu, ce politică neghioabă au făcut.

Și să se noteze — suntem numai la începutul lămuririi actului pretins fals. Se vor vedea lucruri și mai surprinzătoare, foarte, foarte displacute pentru Sturdza și pentru colectivități.

INFORMAȚII

In curiud administrația ziarului nostru va face o originală și foarte folositoare surpriză a-bonațiilor ziarului Epoca.

Crisa latentă

Consfătuirea plenară a drapelștilor, ce urma să se țină Sâmbătă seara, a fost amnată din cauza absenței d-lor Fleva și Porumbaru, care se vor întoarce în Capitală pe la finele săptămânii.

Ea va fi convocată imediat după întoarcerea Regelui în țară.

Sîmbătă după amiază a fost o lungă conferință între d-nii Aurelian, E. Stătescu, V. Lascăr și Al. Djuvara, acasă la d. Stătescu.

Discuțiunea s'a urmat asupra situației guvernului și asupra alegerilor comunale.

D. Stătescu a susținut ideea unei concentrări liberale sub d. Dim. Sturdza, dar ea a fost combătută atât de d. Aurelian cât și de d. V. Lascăr.

Combătând această idee, d. V. Lascăr a mai adăugat următoarele:

— In ori-ce caz, asupra acestei chestiuni trebuie să luăm și avizul amicilor noștri. D. Stătescu a mai declarat că numai cu concursul drapelștilor ar fi dispus să intre într-un cabinet Sturdza.

Cercul cu insistență s'yonul, că dacă până la întoarcerea Regelui, d. Sturdza nu va putea stabili o înțelegere cu d. Stătescu, atunci d-va să demisiona.

Din cauza crizei ministeriale latente, chestiunea alcătuirii listei colectiviste pentru alegerile comunale din Capitală este cu desăvârșire ignorată.

D. Emil Costinescu, întrebat de un amic al Dreptății dacă i-ar conveni să intre în noul cabinet ca ministru de finanțe, a răspuns că e foarte mult ocupat și ar dori să nu i-se ceară un asemenea lucru; dar dacă ar fi absolută nevoie să intre în cabinet, s'ar sacrifica și ar primi. Va stărui însă din toate puterile să fie lăsat numai ocupărilor pe care le are azi.

Adaogăm că Dreptatea face aluzie la intrarea d-lui Costinescu într-un cabinet de concentrațiune, presădat de d. Stătescu.

In tabara guvernamentală, deși toți recunosc existența unei crize latente, în urma persistării d-lui Gogu Cantacuzino în a se retrage în viața privată, toluși se iese în bătaie de joc pretenția drapelștilor, precum și ideea constituirii unui cabinet Stătescu.

— Un guvern presădat de Stătescu n'ar putea dura nici două luni. Când Stătescu e bolnav, capricios, violent și fără scrupul, în doi două luni ar face atâtea mișcări în cil lumea l'ar lua cu pietre!

Ei cred că se va izbvi a lumea ministerului fără Stătescu și cu concursul numai a două-trei drapelști moderate.

Drapelștii desmîn în mod categoric că ar fi început tratative de împăcare între ei și d. Sturdza.

Ei afirmă că Sturdza nu a făcut,

pînă acum, nici o propunere de împăcare d-lui Aurelian cu care nici n'a vorbit de politică de mar mult timp.

De cînd s'a întors în Capitală, d. Aurelian a schimbat numai o singură dată cîteva vorbe de polițea cu președintele consiliului, și aceasta cînd s'a întâlnit, din întâmplare, cu el, în saloanele Academiei.

Drapelștii mai afirmă că Sturdza cînd s'a dus la Cîmpulung, nu a propus d-lui Stătescu de cît un loc în minister. Alți și nimic mai mult.

D. Mihail G. Holban, fost consul la Geneva, s'a întors în țară de la Haga, unde a luat parte la congresul internațional de istorie diplomatică, care s'a ținut în capitala Holandei, de la 1 la 5 Septembrie s. n.

Amicul nostru a fost ales președinte al unei secțiuni a congresului; în ultima ședință d. M. G. Holban, a propus la viitorul congres din 1900 să aibă loc ca București. Această propunere a fost primită cu multă simpatie.

Membrii prezenți au însărcinat Biurul Congresului să ia hotărîrea asupra intrării viitorului Congres.

Ca aderenți ai României la Congresul de la Haga, găsim pe d-nii: Take Ionescu, M. Mitileneu, V. Urechia, Ionescu Gion și A. D. Xenopol.

D. G. Crețeanu, prim-secretar și însărcinat de afaceri la legațiunea noastră din Paris, și-a dat demisia, în urma procedurilor necuviincioase ale lui Dumitru Sturdza, ministru de externe.

Din Constanța ni se comunică că este neexactă știrea răspîdită prin ziare că la reg. 9 de Calărăși, de acolo, ar fi băntuind morva.

Soldatul care a murit de această boală a venit bolnav la Constanța din Tulcea, unde fusese în concediu.

Afișe rupte

Agenții poliției capitalei au întreprins, eri, în mahalalele Bucureștilor, o adevărată goană dupe vînzătorii de ziare cari desfaceau Epoca.

Colporții erau opriți de a vinde ziarul nostru.

Mai mult. Comisarii poliției urmați de o droaie de agenți, cutreeră mahalalele și ne rupeau afișele.

Intre alții cităm pe comisarul N. Ștefanescu, de la secția 21, care s'a jurat, să vede, să rupă pe zia de eri toate afișele Epocoi.

Trebuie să recunoaștem că aceste barbarii nu au avut efectul dorit. — Epoca a avut eri un tirajiu care a întrecut așteptările noastre — dar nu rămîne mai puțin constat că d. Catou Leca și agenții d sale s'ar putea ocupa mai bine și cu mai mult succes cu altceva cu îndeplinirea datoriei lor.

Din Viena se telegrafiază, că Sîmbătă la amiază, cînd membrii cabinetului unguresc depunea o coroană pe costiugul împărătesei Elisabeta, au văzut acolo pe Regele Carol al României, care se ruga din genunchi.

După ce-și termină rugăciunea, Regele se ridică și dete mina cu mișcări unguiri.

D. P. S. Aurelian a plecat Sîmbătă seara la moșia sa din județul Prahova, de unde se va întoarce azi sâd mîine, ca să continue negocierile sale politice cu d. E. Stătescu.

Gheșeurile de la prefectura jud. Ilfov Descoperiri grave

Tot ilrgul e plin de gheșeurile descoperite la prefectura județului Ilfov; toată lumea vorbește numai despre afacerile necurate săvîrșite de prefectul județului, d. Gr. Giant, în complicitate cu inginerul Matac, antreprenorul Lebel, etc.

Aga, se vorbește că ancheta a descoperit că d. Gr. Giant a mandatat sume însemnate pentru împietrirea unor șosele, cari în realitate nici nu există.

S'a mai descoperit că împietrirea unor șosele saî plătît de trei ori de către prefectul județului.

S'a mai descoperit o sumă de cofcărui la furnizarea de pietrișuri, la șoseleluri, etc.

Cine face anchetă?

O sumă de alte gheșeurile sunt osîndite a rămîne înmormîntate în cartoanele ministerului de interne și ale prefecturii de oare-ce ancheta ce se face e mai mult un simulacră.

In adevăr, ancheta o face d. Cimbru, șef de birou la ministerul de interne; și ce e mai scandalos, o face cu asistenta d-lui Gr. Giant, care i-a fost șef pe cînd aceasta ocupa postul de secretar general al ministerului de interne și, mai apoi, postul de inspector administrativ.

Din fericire însă, sînt mai multe persoane interesate în gheșeurile de la prefectură, cari urmăresc ancheta d-lui Cimbru, cari au denunțat o serie de pollogări ale prefecturii și cari așteaptă demisiunea ministrului de interne, ca apoi să dea pe față toate gheșeurile.

Mușamaua colectivistă

D. Cimbru a fost silit de ministrul de interne să facă un simulacru de anchetă și să acopere, pe cil poate, pollogăriile prefecturii. De aceea n'a fost însărcinat cu ancheta nici un inspector financiar, de și gheșeurile denunțate ar urma să fie anchetate de un inspector financiar.

Interesele politice ale guvernului impun însă ca să se întindă mușamaua colectivistă asupra pollogăriilor, de oare-ce prefectul are două frați cu mare influență, unul președinte al Camerei și altul membru la Curtea de Casație.

Ori cil de groasă va fi însă mușamaua, ea nu va acoperi pollogăriile săvîrșite, căci promitem ca, imediat după terminarea anchetei d-lui Cimbru, să dăm pe față o serie de gheșeurii scandaloase însoțite de documentele respective.

Comuna urbană Piatra și comunele rurale Jirlău, Nisipurile, Grădiștea-de-sus, din județul Neamțuic-Sărăt, și Căciulești din județul Neamțu, sînt autorizate, pe baza legii maximului, a percepe taxe de accis mult urcate.

In Monitorul Oficial de eri a apărut o decizie a ministerului instrucțiunii publice, prin care se autoriză întrebuițarea a 20 cărți maghiare în școlile particulare maghiare din țară.

Cu ocazia exercițiilor de manevre ce le vor face trupele din corpul IV de armată în zia de 27 Septembrie. In prezența M. S. Regelui, manevrele de imbarcare și de debarcare se vor face cu echipele de campanie.

Imbarcările se vor face în 25 minute; trenurile vor pleca în fața Regelui, a atașajilor militari streinți și în fața Întregului Stat major al armatei. După 20 de minute trenurile se vor înapoia spre a fi debarcate.

Se vor imbarca, la comada supremă cite cinci regimente cu toate echipele de războiu, precum cai, trăsuri, etc.

Serviciul maritim romni a scris la diferitele companii și armatori de vapoare din străinătate, pentru a l face ofertele lor în vederea cumpărării a trei vapoare, ale căror caracteristice principale să fie următoarele;

— să nu fie mai vechi de patru ani; să poarte clasificatiunea cea mai superioară în registrele biurilorilor competente; să aibă un tonaj de registru între 800—1000 de tone și viteză de 10—12 noduri pe oră.

Aceste vapoare vor fi destinate liniei Arhipelagului, care se va înființa în curînd.

Această măsură s'a luat de serviciul maritim romni în urma rezultatului puțin satisfăcător al licitației ținute pentru d-rea în construcție a vapoarelor liniei Arhipelagului.

Biblioteca «Fundațiunei Universitare Carol I», s'a deschis de la 1 Septembrie. Orele de citire sînt: 9—12 a. m., 2—5 și 7—10 p. m.

ECOURI

— De la 1 August, d. N. Enescu, proprietarul Restaurantului și grădinei situate în strada Sf. Ionică în dosul Palatului regal, e angajat pe simpaticele artist Ionici Dinciu, spre a dăsfăta cu vioara sa pe numeroasă clientela ce l vizitează restaurantul, care posedă cea mai aleasă bucătărie.

«Plethora omnium morborum mater» ast-fel se pronunță știința în latinește. Nom vom zice: toate/boalele au drept cauză marea abundență de stinge în abdomen, și pentru a le evita, trebuie să luăm în fi-care zi, imediat înaintea dejunului de dimineată, un pahar de bine-făcătoarea apă Carabana.

Luptele din Creta

(Prin poșta) — 3 Septembrie

O telegramă din Candia anunță că generalul Noel a repetat în scris ordinul cu privire la depunerea armelor de către musulmanii.

Cuirasatul francez «Bouvet» a sosit cu trupe pe bord, în Suda.

După o depeșă din Candia cu data 3 Sept. biurul de birje s'a instalat și dărtmarea caselor cerute de englezi s'a îndeplinit, dar nu s'a făcut încă predarea provocatorilor. Termenul pentru îndeplinirea acesteia s'a împlinit.

Sîmbătă au plecat din Odessa 1000 de oameni, dintre cari 400 sînt consemnați pentru completarea două batalioane aflate în Candia. În Candia sînt pe lîngă trupe: 2300 englezi, vre-o 2000 francezi și italieni, și șapte auși (pentru paza drapelului).

La 2 Sept. Poșta a înaintat din nou o lungă depeșă-circulară ambasadelor turcești din Londra, Petersburg, Paris și Roma, prin care se cere, autroducerea unei învoeli sub conducerea unei acțiuni comune din partea amiralilor și a trupelor turcești din Candia.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Amator de țuică. — Ștefan Niculae a fost prins și arestat, tocmai cînd voia să ia un aperitiv în pivnița d-lui Baltazar, din Calea Victoriei 22. La el s'au găsit mai multe sticle cu țuică bătrînă de Florică.

Tuica, ca și Niculae, au fost duși la poliție. Bietul Niculae mai are sorți de scăpare din arestul poliției. Cîl despre țuică, s'a mîntuit. Are cine s'o bea.

Atentat cu vîrtole. — Fritz Vainer, s'a apucat să arunce cu vîrtole pe obrazul amantei sale Agensi Chișin, din strada Isvor, 13. Gluma i-a prins destul de bine, căci Agensi a căpătat mai multe rîni pe figură, lucru ce a făcut-o să treacă peste marginea iubirii și să reclame pe Fritz secției respective. Comisarul a arestat pe bietul Fritz.

Hoț prins. — Ion Ghiu Motolea, din Cretești-Ilfov, eliberat mai acum cite-va luni din Penitenciarul Văcărești, unde fusese condamnat la 3 ani pentru lăturie, în loc să se facă om de treabă, s'a apucat iar de vechiul său mesteg. Poliția de siguranță a pus mina pe ilhar tocmai cînd voia să se facă negustor de pepeni în mahalaua Grozăvești.

Hoț de var. — S'a arestat Radu Scărlătescu fiind prins cu var în sac, de la d. Niță Stănescu din str. Vaslui 56. Bietul Radu vroia să spioască și el casa lui de Sîntă-Marie; dar ce știu cel de la Poliție. Arestatului va reclama serviciul sanitar, care poliția l'a împiedicat de a face eurațenie conștur legel.

Coadoi fatali. — Am anunțat acum cite-va zile că firma Oscar Landau—giuvaergiu—din Calea Moșilor, a reclamat poliției de siguranță că un pungaș i-a sterpelit mai multe giuvaergiale din prăvălie. Eri, pe la orele 11 dimineața o doamnă, anume Elena Ionescu, venind în acea prăvălie pentru a țagui, d. Oscar Landau observă că doamna poartă în deget un inel care avea multă asemănare cu unul din inelele dispărute din prăvălie.

Nu se înșelase. Inelul era chiar acela. Întrebată de unde îl are, Elena Ionescu spune că i l'a dat lui el Alexandru. Immediat fu înștiințată poliția.

Comisarul Maxim de la siguranță, făcu o descindere la domiciliul inculpat, unde s'a găsit întreaga colecție de bijuterii furate. Pungașul se numește Alexandru Ștefanescu zis și Par-palea, și se recomanda, la cine-l întreabă, că l student. El a făcut cunoștința cu parchetul de 9 ori pînă acum.

DIN ȚARA

O dramă. — Eroina dramei este o lină rădă, femeie, Ileana Florea, din comuna Samara, județul Arges, care, în disperarea-i că e trădată de amantul său Nicolae Voicu, un țînar țîran din acea comună, a tras asupra acestuia două focuri de revolver, cari însă nu l'au isbit.

In orbirea sa, țînză femeie s'a repezit apoi asupra lui Voicu și cu un cuțit, i-a împlîntat o lovitură puternică în picior.

Rămînt destul de grav, Voicu a fost trimis spi-

talului, iar eroina acestei drame, care a emoționat adinc pe sâteni, a fost înaintată parchetului de Arges.

Iuocat. — Giuvaergiu Nicolae Zlatarof, din strada Elisabeta Doamna, Tulcea, s'a aruncat în Dunăre, alaltăeri, iucind-u-se.

Se zice că înainte de a se îneca, Zlatarof încercase să-și răpue viața, înghițind trei grame de chinină, cari însă nu au făcut efectul dorit de giuvaergiu.

Eri, după cum ne scrie corespondentul nostru din localitate, cadavru giuvaergiuului a fost găsit la o mare distanță de locul unde se înecase.

NUVELA

Domnul vrea să citească

(O odaie de culcare burgheză. Zece ceasuri seara. Domnul s'a culcat chiar acum. Doamna se învîrtește prin casă înainte de se urca în pat. După ce c'a instalat comod, Domnul ia o carte așezată pe masa de noapte și se confundă în citire, altit de adinc incit atențiunea aceasta nu lasă nici o îndoaială asupra naturii volumului care-l pasionează; nu poate să fie decit o operă completă ale marelui nostru scriitor național Leon Valbret, pe care ni-l învîdiăziază Europa. In sfîrșit doamna se culca la rîndul ei).

Doamna. — Apropo, ai închis gazometrul? Domnul. — Da!

Doamna. — Sigur, cel puțin? Nu țin să fiu axfiată. Nu mai găsești decit d'astea în ziare. Eri încă, se vorbea de o bătrînă... Era îngrozitor; ai citit? Nu, nu așa? Iată... am să-ți povestesc... Dar tu nu ascult!

Domnul. — Te rog, lasă-mă să citesc... Sînt la un pasagiun altit de interesant!

Doamna. — A! citești! Bine; iț er ertare. Știu din experiență cît e de plăcîsitor, cînd ești la o parte palpitană a unui roman, să fi silit să lași cartea. Aceasta-mi amîntește, anul trecut, cînd citeam în foileton romanul acela, sîl: Arlechin eău cabrioleta fără voce. Eram la deznodămînt, cînd au venit să mi spuie că soră-ta își rupse un picior. Am fost silită să las țot.

Domnul. — Te rog; vorbești într-una și eți pierd firul.

Doamna. — Apropo de fir, acelu soneriei noastre electrice este stricat. Gîndu-te af să trec pe la electrician?

Domnul. — Nu.

Doamna. — Trebuie să te duci mîine negreșit, și cu aceiași ocazie vei trece și pe la țimplar, pentru ca să vie să așeze o poliță în bucătărie. Am făcut dulceata eri și nu știu unde să mai pun borcanele.

Domnul. — Mă lași să citeș ori nu?

Doamna. — Eă? Dar nu-ți spun nimic.

Domnul. — Trăncănești de un ceas.

Doamna. — Trăncănești? Pentru că te fac să te gîndești la lu ruri foarte folositoare, chestiuni de gospodărie.

Domnul. — Dar ai toată zîmbica pentru a-mi vorbi de ele. Lasă-mă să isprăvesc capitolul acesta cel puțin.

Doamna. — Bine, nu voin mai spune nimic. Citește. S'apoi, cad de somn... Și mai cu seamă, cînd vei stinge luminarea, caută să nu zguduțul, ca de obicei. Mă deștept de odată și mi pierd somnul. Trece censuri pînă să pot adormi din nou, mat su seamă eu, care sînt aplecată la insomnii. Doctorul imi zicea... O! mi aduc amînte... Ai plătit doctorului? Știi că a trimes comțul, acum o săptămîna, și nu mi place să-l fac să aștepte. I-și plătit?

Domnul, impacionat. — Uff! Citeș!

Doamna. — Doamne! ce urit caracter ai, cînd citești. Avea mare dreptate, biata mamă. Și șema aceasta continuă ast-fel pînă la ceasurile două despre zia.

Rodolphe Briuger.

Depeșile de azi

Serviciul Agenției Romtue

Viena, 6 Septembrie. — Împăratul a primit pe președînții celor două Camere legislative ungare, cari i-au presîntat condoleanțele acestor două corpuri.

Viena, 6 Septembrie. — Împăratul s'a dus dimineața de la Schoenbrunn la Hofburg, unde a acordat mai multe audiențe.

Bruxelles, 6 Septembrie. — Știrea care zicea că guvernul belgie va supune Parlamentului, în timpul sesiunei din Noembrie, o lege contra anarhiștilor, e cu totul mincinoasă.

Udine, 6 Septembrie. — Principele de Neapole treclnd prin gară, mărturisește primarul că șgomotele relative la un atentat contra persoanei sale erau false.

INOUL INSTITUT DE BĂEȚI

sub direcțiunea d-lor I. CLINCIU și G. POPA profesori la liceul «Lazăr» București, Calea Plevnei, No. 104

Cursuri primare și liceale complete. Preparațiun pentru școala militară și comercială. Autorizat a trece esamen în Institut și a lîbera certificate echivalente cu cele ale școlilor publice.

Situată în dosul grădinei Cismegiu și în apropierea liceului «Lazăr» și Sf. Sava, școala în general și sub toate punctele de vederi igienice se află în cele mai bune condițiuni. N'a-ven nimic de recomandat... Estras din raport d-lor mediei inspectori doctori Mihael și Drugesco. In privința instrucțiunii și educațiunei ce se dă în școala noastră cităm următoarele din raportul comisiunei, numite de Onor. Minister pentru esamenul din lumie: Tînom a arăta, că școala ne-a răcut o foarte bună impresie a-tit prin soliditatea cunoștințelor elevilor cit și prin ordinea și disciplina lor.

O deosebită îngrijire se dă copiilor din clase primare.

Limba franceză și germană sînt obligatorii în timpul recreațiunilor.

Inscrierile încep la 15 August iar preparațiunile pentru corigenți la 20 August.

Prospecte se trimiț la cerere.

INDUSTRIE NAȚIONALĂ

Pinzeturî bune. Vinzare en gros și en detail. P. Papadopol, Piața Amzei, No. 24.

Tipografia «HELIADÉ» execută ori-ce lucrări, atingătoare de această artă.

LICEUL MODERN DE FETE

Situat în București, Str. Schitu Magureana 13, (fost Calea Moșilor, 162). Internat și exter-nat pentru Grădina de copii, curs primar, curs liceal și cursuri facultative.

In Iunie 1898, am prezentat la examenul care ține loc de bacalaureat 5 eleve din cari 4 au reușit cu succes. Noua lege școlară scăzînd drepturile elevelor liceale, pe de o parte voiu înființa și cursuri de școală secundară pentru elevele cari vor apira să intre în școala secundară superioară, iar pe de alta voiu da desvoltări mai mari cursurilor facultative, așa ca elevele respective pe lîngă studiile de bază să se deprînda și cu ocupațiile necesare familiei. Cursurile facultative sînt cele mai necesarite pentru fete, căci țîrață numai așa-ce le va trebui în viațade familie.

In ce privește buna reputație a îngrijirii, educației și instrucției ce se dă în acest institut, cred de prisos ori-ce vorbă, fiind-că e cunoscut cît e de interesată de buna creștere a fregedei generații. Cine n'ar cunoaște această reputație, bine veiască a veni în cursul anului să viziteze țotul și să asiste la clasă, masă, etc.

In nou local voiu primi interne și eleve cari urmează la Externalul secundar, la Conservatorul de muzică și la Școala profesională, aflîndu-se în apropiere de asemenea școle.

Elevele însă cari voesc să urmeze în pensie după programul statului, fie cursul primar, liceal sau secundar, trebuie înscrise pînă la 15 Septembrie, cînd se înainteză liste onor. ministere.

Prospecte se trimiț ori-ceal va cere, adre sîndu-se subscrisoare pînă la 15 August, gara Prud-nal, apoi în București, Strada Schitu-Magureanu No. 43.

Direcțoara MARIA RITU MĂLȚĂNĂ

Avis către Părinți

Aducem la cunoștința d-lor și în special elevilor, că am asortat Magazinul nostru de librărie și papeterie, din calea Victoriei 53 și 70 cu toate cărțile necesare elevilor, altit pentru cursul primar cit și cel secundar și cu preț convenabil.

Tot odată posedăm toate necesarile la scris, desen și pictură, care se pot procura din librăriile noastre cu prețuri avantajoase.

In aparență că Onor. Părinți ne vor vizita, spre a se convinge, ne permite-mi al saluta.

Cu toată stima

STORCK & MÜLLER Librării-Edituri Sit. 95 53.—70 Calea Victoriei 53.—70

INSTITUTUL DE DOMNIȘOARE BOLINTINEANU

fondat în anul 1874, Proprietatea și Direcțiunea Doamnei MARIA ANGELESCU (născută Bolintineanu)

Aduce la cunoștința, că cursurile vor începe pentru noul an școlar la 1 Septembrie. Inscirerile se fac de acum, iar prospecte se trimiț după cerere. Direcțiia institutului, văzînd reclamele forțate ale unor școle în diferite jurnale, care îltre altele fac cunoscut publicului că au metode speciale, că au obținut diferite succese cu elevele etc., a hotărît că în geșet an să lase țotul la aprecierea păriunilor a vechilor eleve din timp de 24 de ani de existență care parie sînt nume de familie, precum și onorabili-lal public competente care a putut să aprecieze rezultatele obținute în toate pri-vințele. Institutul după cum se știe, este situat la șosea, partea cea mai sănătoasă a orașului.

Sit. 57

LICEUL ȘF. GHEORGHE

Calea Victoriei, 166 în fața Ministerului de Finanțe

Acest liceu este autorizat de Onor. Ministru al Instrucțiunei Publice a lîbera certificate echivalente cu certificatele de Stat. Situația acestui Institut de instrucție și educație, într-unul din cartierele cele mai sănătoase și mai elegante ale Capitalii, înzestrarea lui cu un material didactic complet și conform noilor cerințe ale instrucțiunei; deosebita atențiunea ce se pune de către Direcție pentru îngrijirea elevilor, precum și alegerea corpului didactic dintre profesorii publici cel mai distincți, i-au creat o reputație distincă, fapte puse în evidență prin rapoartele delegațiunilor Ministeriale. Acest Institut pe lîngă clasele liceale, posedă și un curs șîrnar complet în care se învață obligatorii Fran

Manifestul Impăratului Francisc-Iosef

Serviciul «Agenției Romine»

Viena, 6 Septembrie.—Oficialul publică o scrisoare autografă datată din Schönbrunn, a Impăratului, adresată ministrului-șef al cabinetului, înscrisă în această scrisoare o transmisă scumpulor sale popoare, mulțumindu-le pentru afecțiunea lor atîngătoare, cu noblețe manifestată, și pentru pietatea lor față de Impărăteasa defunctă. Manifestul Impăratului este conceput în următorii termeni:

Scumpulor mele popoare!

Incarcarea cea mai aspră, cea mai crudă a lovit persoana mea, casa mea, Sofia mea, podoaba tronului meu, creștină și soasă care a fost mîngîierea mea și sprîjinul meu în ceasurile cele mai grele ale vieții, cu care pierd mai mult de cît pot să mă exprim, nu mai este. Un destin îngrozitor mi-a smuls-o mie și popoarelor mele.

O mîndă criminală, instrument al fanatismului celui mai nebul, care are în vedere distrugerea ordinii sociale existente, s'a ridicat contra celei mai nobile dintre femei, și în ura sa oarbă a lovit o inimă care n'a cunoscut niciodată ura și n'a bălăt de cît pentru bine.

În mijlocul durerii imense care mă cuprînde și simple de groază întreaga lume civilizată, vocea scumpulor mele popoare pătrunde în primul rînd ca o ușurare în inima mea. Inclîndu-mă cu umilință înaintea decretului Providenței care a aruncat de asupra mea o nenorocire așa grozavă și așa de neînțeleasă, trebuie să mulțumesc Providenței pentru binele ce mi-a rămas: iubirea și încrederea a milioane de supturi care mă încojoară, de suferință și pe al mei, în ceasurile de suferință, în mîndă de mînturii venite de aproape și de departe, de sus și de jos, cari și-au manifestat durerea și dolul, pentru defuncta Impărăteasă și Regina.

Într-o armonie mișcătoare a răsuna plîngerea tulbur pentru această pierdere nespusă, ca un ecou credincios al emoțiilor sufletului meu. După cum amintirea soției mele iubite tînt va fi sfîntă pînă în ultimul ceas, tot așa recunoștința și venerarea popoarelor mele sunt pentru ea un monument neperitor.

Din adîncul inimii mele plînd de durere, mulțumesc tulbur supușilor mei pentru această nouă probă de simpatie plînd de devotament. Dacă eocurile voioase cari ar fi trebuit să răsună anul această, trebuie să taod, amintirea nemurătoare a mînturii de devotament și de călduroasă participare, e darul cel mai prețios ce mi s'ar și putut da. Comunitatea durerii noastre împlețe o nouă legătură în jurul tronului și al patriei. Din iubirea popoarelor mele, mă folosesc nu numai de îndurarea sentimentului datoriei și al perseveranței în misiunea ce am, dar trag încă speranța de a reuși.

Rog pe A-ol Puternicului care ne-a încercat așa de aspru, să-mi dea încă puterea de a-mi îndeplini misiunea. Îi rog să bine-cuvînteze și să lumineze popoarele mele, pentru ca să găsească drumul de iubire și de unire pe care pot prospera și deveni fericite.

Ordinul «Elisabeta»

Două scrisori autografe ale Impăratului adresate confilor de Thun și de Goluchowski, zic că Impăratul, pentru a lăsa o amintire durabilă a soției sale iubite, a hotărît să întemeieze un ordin pentru femei, căruia, spre pîoasa comemorativă a reginei, și în onoarea patronului sale, Sfînta Elisabeta din Thuringen, s'a dat numele de ordinul «Elisabeta», și o medalie ce va purta numele de «medalia Elisabeta».

Scrioarea autografă adresată contelui Goluchowski zice: «Impărăteasa Elisabeta defunctă se sforța fără încetare în viața sa să facă binele și să ușureze suferințele omenirii. Noul ordin întemeiat trebuie să fie destinat să recompenseze femeile și fetele, în profesiunile cele mai diverse, pe terenul religios sau umanitar.»

Noul ordin aparține exclusiv Impăratului și succesorilor săi. Ordinul cuprînde trei grade: Mare-Cruce, clasa întâi și a II-a. Insignele Marii-Cruce și a clasei I sunt o cruce cu imaginea sfîntei Elisabeta de Thuringen de o parte și inițialele E de cea laltă. Insignele clasei a II-a sunt de argint.

În fine, o scrisoare autografă a Impăratului către conțesa Sztaray de Szotara, îi anunță această conferirei Marii-Cruce a ordinului Elisabeta, ca recunoștință pentru serviciile distinse și devotate ce a făcut Impărătesii în ora morții.

Funerariile

Impărătesii Austriei

(Serviciul Agenției Romine)

DEPEȘILE DE ERI

Sosirea Impăratului Germaniei
Viena, 5 Septembrie.—Impăratul Wilhelm a sosit la ora unu după amiază. A fost primit la gară de către Impăratul Franz-Iosef. Salutările au fost dintre cele mai cordiale. Suveranii și-au strîns mîna și s'au îmbrățișat de trei ori. Erau adînc mișcați.
Printre cei de față la sosirea Impăratului se remarcă: Principele de Hohenlohe, d-nul de Bulow și tot personalul ambasadei germane.
Îndată ce a ajuns la Hofburg, Impă-

ratul Wilhelm a depus două coroane mărte pe cosciugul Impărătesii Elisabeta, una în propriul său nume, cea-laltă în numele Impărătesii Augusta-Victoria.

Manifestațiune împunătoare

Viena, 5 Septembrie.—Funerariile Impărătesii Elisabeta au avut loc la orele patru după amiază și au fost favorizate de un timp splendid.

De la moastea Arhiducelui Rudolf, nici o dată Viena n'a fost teatrul unor manifestațiuni de simpatie așa mișcătoare și mărețe.

Dincolo de gardul de soldați care se întindea dela Hofburg pînă la biserica capucinilor, se găsea o mulțime imensă și compactă. Toate ferestrele garnisite cu podoabe de dulci erau ocupate de numeroși spectatori. Toate străzile erau închise. Felinarele, acoperite cu un crep negru, erau aprinse.

Suveranii, Reprezentanții și Demnitarii

Pufin tînănt de patru ore, personajele următoare se intrînă în biserica capucinilor: membrii familiei imperiale, rușele din ramura bavareză a familiei, părecia princiară de Thurn Taxis. Suveranii străini, Principii străini, trimiși plenipotențiar specialți ai suveranilor străini, între alții principele de Hohenlohe și d-nul de Bulow, miniștri, corpul diplomatic, clerul, înaltele personaje ale Curții și ale Statului, generalii, reprezentanții parlamentelor Austriei și ale Ungariei, dioclezian Boemia și din Croația, și nenumărate deputațiuni din toate părțile monarhiei.

Trecerea cortegiului

La patru ore fix, în sunetul clopotelor împunătorului cortegiului funebru părăsi capela de la Hofburg și se puse în mișcare. Carul funebru era înfrunțat opt cai negri. Cosciugul nu se mai vede sub coroana de date de rudele cele mai de aproape.
Cînd cortegiul trece, toate capetele se descoperă, mulțimea este dureroc impresionată și lasă în tăcere să treacă cortegiul.

Ceremonia religioasă

Ajuns în biserica capucinilor, cosciugul este depus pe un catafalc și începe ceremonia religioasă.

În urmă se dă bine-cuvîntarea de către Monsentorul Gruscher, bardiinal arhiepiscop din Viena.

Inhumarea

Cosciugul fu în urmă luat și dus în cavoul bisericii capucinilor. Impăratul Franc-Iosef, Arhiducele, Francisc-Salvator, Principele Leopold George de Bavaria, Ducii Carol Teodor și Ludovic de Bavaria și membrii curții Impărătesii defuncte, însoțiră cosciugul în cavou undă auu loc o altă bine-cuvîntare.
Cortegiul părăsi în urmă biserica.

Plecarea Impăratului

Impărații Austro-Ungariei și ai Germaniei se reînțorseră împreună în trăsura la Hofburg.

Impăratul Franz-Iosef plecă la 6 ore seara la Schoenbrunn, după ce și luă adio de la Suveranii și Principii străini.

Prinz oficial

O cină de familie, la care luară parte aproape toți principii străini, auu loc la Hofburg. Impăratul era reprezentat prin Arhiducele Francisc-Ferdinand.

Plecarea Suveranilor și Prințipilor

Viena, 5 Septembrie.—Mai mulți Suverani și Principii străini au plecat seara. Aceștia sunt: Impăratul Germaniei, Regele Serbiei, Principele regent Luitpol de Bavaria, Principele de Neapole, Marele Duce Alexis, Ducele Nicolas de Vîrttemberg și ducele Leopold de Saxa-Coburg.

Accident

În timpul funerariilor s'a leșinat 23 de persoane, dar nu s'a produs nici un accident serios.

Afacerea Dreyfus

DEPEȘILE DE ERI

Constituirea comisiunii de revizuire

Paris, 5 Septembrie.—Consiliul de miniștri a autorizat pe d-nul Sarrien să reunească, în vederea revizurii procesului Dreyfus, comisiunea instituită prin lege pe lângă ministrul de justiție.

Paris, 5 Septembrie.—D notă ofi ială asupra consiliului de miniștri de astăzi zice că d-nul Sarrien a expus faptele cari rezultă pentru el din examinarea dosarului Dr. yfus cu care s'a ocupat.
El a constatat că după paragraful 444 din codul instrucțiunii criminale, nu trebuie să se hotărască asupra cererilor de revizuire făcute conform paragrafului 4 al articolului 443 al instrucțiunii criminale, de cît după ce s'a cerut avizul comisiunii instituite prin lege pe lângă ministrul de justiție.

Consiliul a dat d-lui Sarrien autorizația să intrunească această comisiune.

Manifestațiuni

Paris, 5 Septembrie.—Cînd d. Brissou a eșit din consiliul de miniștri a fost primul de un număr oare-care de jurnaliști dintre cari unii strigară: Trăiască revizuirea! Trăiască armata! Jos revizuirea! Trăiască armata!

Demisiuni ministeriale

Paris, 5 Septembrie.—Generalul Zurlinden și d. Tillaye, ministrul afacerilor publice, și-au dat demisia.

Paris, 5 Septembrie.—În scrioarea sa de demisie, adresată d-lui Brissou, generalul Zurlinden zice că a studiu

aprofundat al dosarului Dreyfus l'a convins prea mult de vinovăția acestuia, pentru a putea primi o altă soluțiune de cît aceea a menținerii judecăței în integritatea sa.

Paris, 5 Septembrie.—În scrioarea sa de demisie, d-nul Tillaye declară că nu poate primi o parte oare care din responsabilitatea de a fi trimis comisiunii ministrului de justiție dosarul Dreyfus, trimțere prin care, după avizul său, procedura revizurii se găsește angajată.

Nouii miniștri

Paris, 5 Septembrie.—Generalul Chanoine, comandantul diviziei I a fost numit ministru de războiu;

d. Godin, senatorul Indiei franceze, a fost numit ministrul lucrărilor publice.

Oficialul de mîine va publica decretul nimirii nouilor miniștri.

Intrunirea comisiunii de revizuire

Paris, 5 Septembrie.—Comisiunea însărcinată să examineze chestiunea revizurii, se va intrunî Mercuri pentru a începe examinarea dosarului Dreyfus.

DEPEȘILE DE AZI

Motivarea revizurii

Paris, 6 Septembrie.—Se confirmă că d. Sarrien, în timpul consiliului de miniștri de ieri, și-a motivat cererea de revizuire prin falgul locotenent-colonelului Henry și expertizela condecorațiilor în privința borderoului.

Majoritatea jurnalelor se bucură de hotărîrea consiliului de miniștri și consideră această hotărîre ca un eveniment care trebuie să asigure pe cetățeni.

Manifestațiuni

Cîteva bande de manifestațiuni s'au dus seara în fața birourilor diferitelor jurnale, strigînd: Trăiască Brissou! Trăiască revizuirea! Jos Brissou! Jos revizuirea! Poliția le-a risipit cu ușurință.

Generalul Zurlinden

Jurnalele radicale se pronunță contra unei nimirii din nou a generalului Zurlinden, ca guvernator militar al Parisului, pentru că s'a opus în public, prin scrioarea sa de demisie, deciziunii guvernului. Ar fi periculos, zic aceste jurnale, să-l se încredințeze comanda garnizoanelor întregi a Parisului în împrejurările actuale.

Aprecierea ziarelor

Paris, 6 Septembrie.—Majoritatea jurnalelor cred că măsura luată ieri de către consiliul de miniștri este primul pas decisiv către revizuire.

În urma cererii d-lui Sarrien, locotenent-colonelul Picquart a remis acestuia o dare de seamă care constată remiterea documentelor secrete tribunalei de războiu, în timpul procesului din 1894.

Ohestia Cretană

Berlin, 6 Septembrie.—Se anunță din Candia Agenției Wolff că circulați zvonul că trupele turcești vor fi retrase din oraș, care va fi ocupat de către englezi.
Candia, 6 Septembrie.—În urma ordinului Sultanului, Edhem-paga a fost însărcinat să execute ultimatumul englez și să păzască bine armele luate.
Un detașament englez a ocupat azi marea fortăreață care păzește intrarea în port.

ULTIME INFORMAȚIUNI

A. S. R. Principele României a sosit aseară în Capitală.
Principele va pleca mîine la vîntătoare prin Dobrogea.

Din Viena ni se telegrafiază că M. Sa Regele a plecat aseară la Weinburg.

La gară a fost salutată de d-nii Emil Ghica, ministru al țării la Viena, înconjurat de tot personalul legațiunei, loc-general Mathes și loc-colonel Rowensky.
La 16 Septembrie MM. LL. se vor întoarce în țară.

D. Gh. Gr. Cantacuzino, fost președinte al Senatului, a sosit azi la amiază în Capitală.

Azi s'au început lucrările pentru pavarea cu lemn a calei Victoriei, porțiunea dintre Teatrul Național și bulevardul Academiei.

Drapelul de azi dimineață dămintele în mod categoric zvonurile răspîndite de coledivisti despre tratările de împăcare dintre d-nii Sturza și P. S. Aurelian.

Putem să adăogăm că toți Drapelighii sunt hotărîți a respinge categoric orice demers de împăcare cu d. Sturza, vie acest demers fie din partea d-lui Stătescu, fie din partea primului ministru. El nu admît cu nici un preț o concentrare liberală, de cît numai cu excluderea desăvîrșită a trădătorului din viața politică.

Colectiviiștii din Brăila au hotărît să aducă între dinșii Dumineca viitoare pe primul ministru Dim. Sturza, ca să inaugureze lucrările de filtrare a apei, să prezideze punerea pietrei fundamentale a abatorului și să inaugureze țirgul de vite ce se va ține luni, 14 Septembrie.

Ministerul de interne a dat un ordin tuturor prefeților din țară, să trimeată la București diferite probe de cereale, pentru

a se alege calitățile cele mai bune spre a fi trimise la expoziția din Paris.

«Societatea Doamnelor Romine din Bucovina» a depus Simbătă prin o delegație o coroană admirabilă pe cosciugul Impărătesii Elisabeta.

Panglicele coroanei poartă inscripții rominești.

Citim în Tribuna din Sibiu:

Procesul de presă, pe care d. Rubin Patifa, avocat în Alba-Iulia, l'a intentat ziarului maghiar Budapesti Naplo, e fixat a se ține la 26 Septembrie n. la tribunalul din Budapesta.

Articolul învinținat datează de pe timpul «revoluțiunei» de la Pucăreni, cînd ziariele ungurești zilnic descoperău ele o revoluție valahă ori vre-un complot. Un asemenea complot au isodit și pe scoleala d-lui Rubin Patifa. Despre aceasta va avea să se dea acum seama d. Braun Săndor, redactorul lui Budapesti Naplo. Se știe, ca și atenta'lui proiectat din Paris contra lui Banffy, tot ziarul specialist l'a «descoperit». Se vede că e organ specializat pentru atente - fantastice.

Patria spune, că Simbătă a sosit la Cernăuți o importantă deputațiune de preoți și gospodari din districtul Sucevei, pentru a se prezinta la președintele țării, în afacerea alegerii de deputat în dieta țării. Această deputațiune, care e compusă din bărbați din aproape toate comunele districtului Suceava, va exprina d-lui preșident dorința nefalsificată a districtului de a fi ales deputat d. Varteres cav. de Pruncul. Deputațiunea constă din aproape 50 gospodari și un număr frumos de preoți.

Cu această ocaziune se va prezinta o deputațiune constătoare din mai mulți preoți și la I. P. S. Sa Mitropolitul Arcadie, cu rugarea fierbinte de a pune stavila uneltor apostatului arhimandrit Ciuntualeac, care compromise prestigiul bisericii, și a interveni cît mai în grabă în această afacere, căci în urma celor întimplate pînă acum, poporul romîn începe a pierde încrederea în preoții săi.

Plecarea studenților la Tulcea

(Prim fir telegrafic de la coresp. nostru special)

Studenții plecați cu accelerați de Galați de aseară, au fost întimplinați la gara Pluști de un mare număr de cetățeni în frunte cu o muzică.

La intrarea trenului, muzica a intonat imnul național romîn Dasleaptă-te Romine. Apoi d. Ovesa a salutată cu cîteva cuvinte pe studenții, oferindu-le în numele cetățenilor, un butoiu de bere.

La gara Brăila au fost întimplinați de ajutorul de primar, care le-a ținut un discurs.

Sosii la Galați azi dimineață la orele 6 jumătate, studenții au fost întimplinați de profesorii liceului. Apoi în corpore s'au dus pe jos în oraș, străbătînd strada Domnească.
La orele 8 dimineața au plecat cu vaporul Orientul la Tulcea.

În ultimul consiliu de miniștri, ținut Simbătă, s'au aprobat următoarele nimirii în administrație:

- D. G. Stoicescu, ajutor de suprefect al plășei Siret, jud. Covurlui;
- D. Nicolae Livezeanu, suprefect al plășei Oiletu de jos, Vîlcea;
- D. C. Nicolescu, ajutor suprefect al plășei Cozia, Vîlcea;
- D. G. Gîrgeanu, ajutor suprefect la plasa Branștea, Iași;
- D. Gh. Eraclide, ajutor la suprefectura plășei Stăvniue, Iași;
- D. T. Mihăilescu, numit comisar al gării orașului R. Sărat.

A se vedea în pag. IV Epoca în provincie: Constanța, Huși și Roman.

INSTITUTUL DE DOMNISOARE ȘCOALA-NOUA-NEGOESCU

De la 1 Septembrie se va muta în localul anume clădit pentru această școală

«Str. Romulus - Vu tur»

între liniile tramvaii Dudaș și Cărlărași

Cursul primar după programa Statului, cu limbile franceză și germană obligatoare, pian facultativ.

Cursul liceal complet cu limbile italiană și engleză facultative.

Cursul facultativ de limbi moderne, pictură, croitorie, etc.

Cursul preparativ pentru școala normală de instituțoare pentru școala secundară superioară, pentru conservator, telegrafie, etc.

Muzica vocală și lucrul de mînd sunt obligatoare pentru toate cursurile, iar pianul, vioara și dans facultative.

Inscrierile se fac de acum pînă la 1 Septembrie în fostul local din Str. Armenească No. 1, iar de la 1 Septembrie înainte în noul local din Strada Romulus.

Institutul funcționează cu autorizația Ministerială și certificatele sale sînt primite la toate școlile statului, la concursuri, etc.

Directoare D-na L. Gr. Lehtiu.

DIMITRIE ENESCU
Restaurant și Grădină
cu
BUCATAREA ALEASA
Bucuresti, Strada Sfintii Iosif
Dr. MEDENLSOHN
de la Facultatea din Paris
Special pentru boale de Femei și de Copii Sit. 22
Consultanți de la 2—4 p. m.
45, Strada Academiei, 45
(vis-à-vis de Ministerul de Interne)
Intrarea al prin Calea Victoriei 44

INSTITUTUL DE DOMNISOARE „POMPILIAN”
Calea Băhovel No. 60, 62, 64, 66 și Str. Justiției, 16 sub direcțiunea
D-rei C. POMPILIAN
Licențiată în științele matematice de la Paris (Sorbona)
Direcțiunea aduce la cunoștința părinților că vastul local al Institutului, bine cunoscut de numeroși părinți ce au copii în acest Institut, a fost marit anul acesta cu o nouă aripă de construcție, la care s'au amenajat dormitoare, bai, salii de studii, camere de pian, cabinete de fizică și chimie, etc. Podoaba ce va avea Școala anul acesta este o **biserica creștină-ortodoxă, cu Direcțiunea a clădit în parcul Institutului, pentru ca religioșii, ce este una din bazele educațiunei s'o ajute în educațiunea tinerilor fete.**
Cursurile din Institut coprin următoarele secțiuni:

- 1) **Cursul primar** complet reorganizat pentru înlesnirea studiului limbilor străine.
- 2) **Cursul liceal**. Profesori de la liceele Statului și cu repetoare de fie-care obiect. Esamele de fine de an se țin în Institut, cum s'au ținut și anul acesta cu succes în fața unei comisiuni numite de onor. minister al instrucțiunei publice. **Certificatele eliberate de Institut au aceeași valoare cu cele de la școlile Statului.** Anul acesta s'a înființat și clasa VII. Direcțiunea anunță că pregătirea pentru această clasă, care echivaloază cu bacalaureatul, se vor face cu multă deosevitare.
- 3) **Cursuri în limba franceză** (după programa școlilor de fete din Franța) făcute de profesori și profesore franceze, diplomate ale școlilor din Paris. Metoda inteligentă cu care au fost făcute aceste cursuri, au atras un mare număr de eleve, cari pînă atunci în lipsă de un program bine alcătuit pentru fete, urmase programul prea încălcat al liceului.
- 4) **Muzică și Dicțiune.** Toate elevele pregătite în Institut după programa Conservatorului, unde au și trecut esamenul cu particular, au obținut la esamen notele 9 și 10, așa că pot rămîne considerate ca eleve ale Conservatorului. Aceste bune rezultate erau cunoscute încă din timpul anului de publicie ce asistase la **profecțiunea de pian, canto și dicțiune**, ce au avut loc în timpul anului în saloanele Institutului.
- 5) **Curs de desen, aquarel, pastel, pictură în ulei**, imitații de gobeline. Institutul posedă o frumoasă galerie de tablouri, unde a avut loc și expoziția lucrărilor elevelor.
- 6) **Secțiunea de sculptură.**
- 7) **Secțiunea profesională:** lingerie, lucruri de fantesie, croitorie, flori.
- 8) **Curs de conversație de limba greacă modernă**, înființat anul acesta în urma numeroaselor înscrierți ce s'au făcut încă din Muii.
- 9) **Conversațiunea în limbile franceză, germană și engleză**, sub supravegherea numerosului personal strein adus din Paris și Germania, este de mare rigoare.
- 10) **Curs de gimnastică și dans.**
- 11) Pentru elevele externe și semi-interne ca mijloc de transport este înțaruit, ce trece prin fața Institutului, precum și **omnibusul** Institutului, pentru preamburii și escurșionii în zilele de sărbătoare.
- 12) Inscirierile încep la 15 August, iar cursurile la 8 Septembrie.

Pensionatul Francez de Domnisoare „CHOISY”

Bucuresti, Strada Negustorilor, No. 10

Fondat în anul 1869 și din nou autorizat de onor. minister ves pentru anul acesta.

Instrucțiunea aleasă. Personalul didactic este ales dintre profesorele și profesorii încecați și bine cunoscuți în învățămîntul nostru public și privat iar pentru limbile moderne direcțiunea a angajat profesore streine.

Institutul se afla situat într-unul din cele mai sanatoase cartiere ale Capitalei avînd grădini și curți pentru recreațiunea elevelor.

Dormitoare, salii de studii aumne clădite, toate sunt spațioase bine aerisite și curat întreținute.

Pe lînga cele ce oferă alte școli, direcțiunea institutului deschide un curs special de piano, cu preparațiunile de conservator pentru cine dorește.

Detalii și condițiuni de admitere se pot vedea în prospecte ce se trimet gratis la cerere. Inscirierile se fac de la 15 August, iar cursurile încep la 1 Septembrie. Sit. 59

Mobilă Tapisată

Garnitură Mobilă tapisate cu coșoare, plus de mîntase compus de o canapă, 2 foteluri, 4 scaune se vinde cu

LEI 300

Peste 20 garnituri în permanență gata. Pentru provincie emblațuri gratis. Sit. 17

Magazin de Mobilă I. CLUJAN

Dr. L. D. Bosianu

Dentist Sit. 88

Strada Regală, No. 8

s'a reînțors în Capitală și și-a reluat ocupațiunile

POUGUES
Apă Minerală Naturală, Toni - Digestivă, Reconstituantă
ANEMIA - DISPEPSIA - DIABETUL
De patru secole Izvoru Saint-Leger la Pougues este cel mai universal apreciat de către Doctori
CARABANA
CEA MAI BUNĂ DINTRE APELE PURGATIVE

„EPOCA” IN PROVINCIE

CONSTANȚA

Furtunilor trecute ale lui August, succedea un timp admirabil: unda liniștită și melancolică a mării, atrage pe retardatari, și acum la începutul lui Septembrie băile sunt frecventate de numeroși vizitatori. Se prevede că sezonul va dura pînă la finele lunii și dacă e vorba, fericit acela pe care nevoile slujbei nu îl cheamă la 1 Septembrie: prefer viața liniștită și relativ singuratică ce o oferă Constanța fiind este scutită de noianul de pleziristi, pe cari ni-l trimite lesim onor direcție a C. F. R. cu nesfârșitele d-sale trenuri de plezir, grație cărora ești nevoit să faci coadă: coadă la baie, coadă la restaurant, coadă la bal.

Adică la drept vorbind, intenția onor direcției ar fi bună: de ce să nu aibă ocazie și cel ce nu pot face sezon, să vadă undă azurie a Pontului Euxin și starea lui Ovidiu, care tocmă plictisit de mare, i-a întors spatele și privind spre țară, pare să îndemne pe cei în drept să se mai gîndească și la urgisita provincie: drepturi politice, primar vrednic, întărirea elementului românesc,—iată ce striga bietul Ovidiu... dar vox clamantis in deserto...

Și fiind că am alunecat fără să voiu în politica, apoi veți ști că toată lumea se întreabă oare ce nădăd are prefectul la alegerile comunale: înțelege el oare că numai cu un primar experiment și cult, o nești și activ poate propăși un oraș asupra căruia sunt așteptate privirile tuturor și oare dacă înțelege va putea să reziste presiunii ce l vor face cet de sus pentru actualul primar, care dacă nu poate zice *je suis le*

fiis de mes oeuvres, poate zice cu drept cuvînt sunt *bățul babacii*?

Conformându-ne obiceiurilor *mondane*, să fimese cu balul ce s-a dat pe bordul vaporului *Regele Carol*, Marți 1 Septembrie; iluminat *à giorno* cu lumina electrică și numerate lanterne venetiane, primia din port lumina vie și variată a proiecțiilor electrice; lumina aceasta era concurată de focul și mat viu al ochilor elegantelor doamne și domnișoare.

Balul început la orele 10 a durat pînă după miezul nopții: căpitanul Müller făcea onorurile cu multă afabilitate.

Remarc în numeroasa asistență pe d-nele: Zoe Sturdza, Greceanu cu d-rele, Schina cu d-rele, Brăescu cu d-rele, Melaxa cu d-ra, Zolu, Panaitescu, Culcer, Cătuneanu, Lucasievici, Poitevin, Deladecima, Băjescu, Milian, Eustațiu, Brezoianu, Sideri, Teodoru, M-me Priboianu cu d-ra, Saobvici, d-ra Miclescu, d-rele Harris, etc.

Printre d-ni: generali Cantilli și Comăneanu colonelii Harris, Vennigher, Alan, colonel Eustațiu, maior Cătuneanu, Panail Holban, Schina, frații Magheru, Culcer, Zolu, Tatan, Dellideuma, Simu, Dimitrescu, Negruți, Teodorescu, Constantinescu, Ștefănescu Goangă, etc. etc.

HUȘI

Spargerii și hoșii. — *Boatele fricii*

Spargerile și hoșiile s'au întins în Huși pe o treaptă așa de largă, încît dacă n'am vedea icl colo cte un felinar somnoros, icl colo cte un gardist idem, am putea crede în toată puterea cuvîntului că trăim în pădurea Herței.

Aproape nu l seară lăsată de D-zeu să

n'auzim de-o spargere, de-o hoție și ai căror autori—dovadă ce inteligență poliției!—rămîn tot-d'una nedescoperiți, căci, să nu uităm așa s'a întimplat cu cei cari au spart și că furat la d-nii comerșanți Munteanu și Florescu, sau, acum de curînd, cu cei cari au spart zidul în casa d-nei Andriescu și cari, dacă nu se întimpla ca tocmă atunci, ora 9 seara, să se întoarcă acasă fiul d-nei Andriescu, student în Paris, ar fi spart și casa de bani, la care operău tocmă cînd sosea d. Andriescu.

Din cauza acestor spargerii și hoșii, nimic nu mai este sigur și lumea de aci, mai ales femeile și copiii, sînt serios amenințați de teribilele boli ale fricii. Declarăm pe onoarea noastră că nu exagerăm de loc, spunînd că noaptea e o adevărată tortură pentru Huși. Am văzut singur femeii și copiii cari, noaptea, la cel mai mic sgomot, de si e lumină în casă, să fac galbeni și sînt prinși de tremur.

Proverbul *mainfroide, coeur chaud*, se adverește aci în fie-care seară.

Dar nu ne putem aștepta la altă ceva, adică la nesiguranta cea mai mare, cînd în fruntea județului se află un doctor vechiu, incult și hodorigit, care întrebunțează sergenții la vie, pe capră, să îl pună să stingă lumina de la teatru,—ceea ce s'a întimplat în seara cînd frații Scorpan din Iași au dat un concert.

Ne mirăm chiar că tâlhăriile, spargerile și omorurile n'au ajuns mai departe.

Coresp.

ROMAN

Colectiviștii din Roman trăiau ca în sinul lui Avraam: aveau cașcavalul și rodeau din el în tîlnă. Năzuințele celor ce-l posedau au început însă a deveni mai mari, au început să se întindă la cașcaval eum să zice,

asa că neînțelegerile au început a se da pe față, și de odată ne trezim cu un proces înaintea judecatorului Ocol. I de Roman, prin care ajutorul de primar Petrovici reclamă primarului leaşa pe o lună, iar acesta refuzînd pe motiv că ajutorul demisionase fără ştirea sa.

La faţtele: Din ce motive nu se ştie, într'o bună dimineaţă coşonu Alecu, care abandonase toate afacerile primăriei în mîna ajutorului său, de odată încheie un proces-verbal, limitînd în anume puncte atribuţiunile acestuia, pe care în cele din urmă l'acuză şi de oare-care incorectitudin. De aici minie, ocară, certă. În cele din urmă d. Petrovici dă dimisie, şi d. ministru de interne i-o respinge, cu drept cuvînt, cum se cuvenea unui membru alit de marcant întru toate, acestui stîlp al partidului. Toate bune, toate frumoase, dar să lase caşcavalul ros de alţii nu-l convenea, şi de odată face proces primarului şi cere leaşa. Acesta l'aspunde: Cum? Eu să-l mai dau leaşa, cînd te-ai plimbat o lună de zile, şi mie 'mi scapără maselele să merg la ţară să-mi string recolta? Nu, nu se poate; jălă la ministru, jălă la judecală, şi înaintea instanţei judiciare primarul se plînge că ajutorul e un leşeş, un neglijent, şi l'a plătît pînă acum ca unul vechi peste leaşa de ajutor de primar, şi salariu de 2800 lei, numai ca comuna să mai fie de aproape îngrijită.

Oh! d-ta 'mi faci observaţii că nu mă ocupam de oraş, d-ta care stătea acasă toată ziua în papuci, să te deuceai la ţară după interese, iar eu muceam sărmanul de dădeam în bot? Si probă e timpul cît am lipsit eu, cînd din cauza *capacităţii d-tale* comuna are o sumă de procese pe care toate le pierde, d-ta să 'mi faci asemenea observaţii cînd 'i lual leaşa cu 15 zile înainte de sfîrşitul lunii?

de Medicină din Paris zice în: «Annuaire de thérapeutique»: întrebunţarea obicinuită şi zilnică a gudronului constituie un preservativ excelent în contra unui mare număr de boli, mai cu deosebire în contra bolilor epidemice.

Alta dată se punea gudron în fundul unei carafe se umplea cu apă şi se mişca de două ori pe zi timp de o săptămîna, înainte de a o întrebunţa. Apa neputînd dizolva de cît o foarte mică cantitate de gudron, se obţinea un produs foarte puţin activ şi de un gust acru şi neplăcut. Un farmacist din Paris, d-nu Guyot a reuşit, acum trei-zece ani să facă gudronul so-

Judecatorul trage clopoşelul, şi arată părţilor litigante că procesul n'are drept obiect activitatea comunală, ci dacă primăria să fie condamnată a plăti două lei la doi ajutori, cu toate că bugetul nu prevede. Pronunţarea sentinţei se amîna pe altă zi.

Nu ştiu dacă *Voinţa*, monitorul colectivist, a înregistrat acest incident petrecut între fi liberali.

Una mai boacănu: se zice că doctorul primar al oraşului s'ar fi tînguit serviciul sanitar, că dacă oraşul este într'o stare atît de murdară, este că administraţia comunală nu-l dă nici un concurs. În urma acestui raport poliţaiul încheie un proces-verbal de contravenţie, dînd în judecată pe medicul primar, în ograda căruia s'au găsit murdării. Medicul primar a fost condamnat la 10 lei amendă.

Mai frumos vict că se poate! La alegerile viitoare fraţii liberali vor avea două liste: una susţinută de primarul Morţun şi alta de prefectul Panopolu împreună cu ajutorul de primar Gh. D. Petrovici.

Vede tot.

Internatul Medico-Militar

Regulamentul acestui Internat a fost decretat şi publicat în *Monitorul Oficial* No. 107, din a. c., cart pe lingă alte îmbunătăţiri, a adus şi pe acia, că elevii acestui internat, după 3 ani de studiu, sînt însăşi la gradul de Sub-Locotenent, iar studenţii civili ai Facultăţii de Medicină, de la a IV-lea an în sus, cari vor intra în Internat, vor fi însăşi, la acelaş grad, după un stagiul de 6 luni.

Actualmente Internatul are 14 locuri vacante de intern, pentru care se va ţine concurs la 1 Octombrie; înscrierile se fac pînă la 15 Septembrie.

lubil în apă, şi mulţumita acestei invenţii se găseşte azi la toţi farmaciştii sub numele de Gudron de Guyot, o licoare foarte concentrată de gudron, care permite să se prepare la minut, la trebuinţă, o apă de gudron foarte limpede şi foarte efice.

Turnîndu-se una sau două linguriţe de gudron în fie-care pahar de apă sau lichid ce se obişnuieşte a se lua la masă, se obţine astfel o băutură foarte sănătoasă care preservă în contra epidemiilor şi a boalelor grave şi care vindecă în mod sigur gripa, influenţa, bronşitele şi catarele.

Anica ridică ochii şi se uită cu uimire la print:

— Chiva? adause dînsa, dar o cunoaşte din copilărie!

— O uitase, poate! În lipsă se uită multe lucruri. Mă print că 'st va aduce aminte acum.

Domniţa se simţi strîmtoară, se scula, căci observaţiile lui Cantemir îl făceau un rău despre care nu-ş putea d-ta seama. El o urmări cu ochii, şi fizionomia lui exprima un fel de mulţumire.

Miclescu, căruia nimic nu l scapa din vedere, înţelege totul: pricepu iarşi de ce vorbirea lui Mihail cu Ruxandra era aprinsă, pentru ce nobila jupineasă asculta cu mirare îndreptările tinărului, şi de ce Rosetti era îngrijit şi temător din drăgul scannului lui Vasile, vorbind cu Teodor.

Chiva se tot invită prin odaie, nimeni nu-l lna seama. Familiaritatea cu care era primită în această casă explica această îngăduinţă. Cu toate astea, intia oară în viaţa ei, se simţea intimidată şi nu putea să se apropie. Miclescu o întreba de pricină.

— Aş vrea să vorbesc ceva cu printul, răspunde ea, aştept să sfîrşească cu Doamna Ruxandra.

— Şi ce ai să spui?

— Cu el am să vorbesc n'at' auzit, jupine? zise ea cu mindria unei regine o'ensae.

— Vr'o prevestire, nu e aşa?

— Dea domnu să fie încredzorii şi va şti pe cine să pui în mîni şi de cine să se feresească.

— Chivo, de-l ve' pu'ea băga în cap una cu asta, te voiu scoţi şi mai vrăjitoare de cît te şiam, şi cu aceasta ne vei face o mare slujbă.

(Va urma).

MIJLOC DE A ASANA APA şi de se preser- varea în mod sigur de BOLI EPIDEMICE

Ori cine ştie azi că toţi doctorii sunt de acord a recunoaşte că cea mai mare parte a boalelor epidemice se comunică prin apă, așa este frigiditatea tifoidă, disenteria, cholera, precum și gripa și influenza. Apa conține o infinitate de animaculele ce se numesc microbi și dintre care unele sunt germeni ai boalelor celor mai primejdioase. De aci o apă este nesănătoasă cînd conține acești microbi răi.

Iată de ce de trei-zece sau patru-zece de ani,

lumea se preocupă de a aduce în oraş ape de surse ce în general sînt curate și nu conține microbi răi. Și pentru aceasta nu s'a eșitat a face cheltuieli de sute de milioane.

Cînd o apă nu este foarte curată și mai cu deosebire cînd într'o țară demnește epidemii, este prudent pentru a se preserva, de a asana apa ce se bea. Este o precauțiune ce este bine a se lua și în timpul căldurilor mari, moment cînd se bea apa așa de mult, mai cu deosebire de lucrători și agricultori. Se evită orice primejdie fierbind apa cîte va minute; dar nu totă lumea poate să 'și fiarbă apa, nici să se asig-

gure că lucrul s'a făcut bine.

Mijlocul cel mai simplu, cel mai sigur și cel mai economic de a se asana apa este de a turna puțină apă de gudron. În primul rînd gudronul este un antiseptic. El omoaie microbii, causele tuturor boalelor noastre grave și astfel ne preservează de ele. Face cît sănătoasă și salutară apa ce bem și ne garantează astfel în contra epidemiilor.

Ca autoritate științifică în sprijinul celor ce am zis este de ajuns o citim o mare autoritate ce toți doctorii recunosc. Ilustrul profesor, doctor Bouchard, fost președinte al Academiei

de Medicină din Paris zice în: «Annuaire de thérapeutique»: întrebunţarea obicinuită şi zilnică a gudronului constituie un preservativ excelent în contra unui mare număr de boli, mai cu deosebire în contra bolilor epidemice.

Alta dată se punea gudron în fundul unei carafe se umplea cu apă şi se mişca de două ori pe zi timp de o săptămîna, înainte de a o întrebunţa. Apa neputînd dizolva de cît o foarte mică cantitate de gudron, se obţinea un produs foarte puţin activ şi de un gust acru şi neplăcut.

Un farmacist din Paris, d-nu Guyot a reuşit, acum trei-zece de ani să facă gudronul so-

COMTESA DASCH

CHIVA ȚIGANCA

— Vere, zise el, fi bine venit în castelul părinților noștri; mă simt fericit ca să-ți pot da cînslea cuvenită.

Dimitrie se plecă în tăcere și mai mult de cît ar fi cerut apropiata lor înrudire. Miclescu nu perdu nimic din acest joc mut.

— Vezi, șopti lui Rosetti, pedica planurilor d-v., v'o repet, este aci mai mult de cît în Valahia; singurul rival al principelui Mihail, va fi vărul său; adu-ți aminte, pînă nu se va însora, chiar, acești doi tineri se vor uri.

— Crez ca și d-ta, replica Grigore. Și împotriva părerii mele a fost poștit printul Dimitrie la această sărbătoare: l'cunosc eu bine; are toată șiretenia unui vechiu diplomat și dorul de slavă l'innăbușe. Trebuie prevestit principele Mihail, și mă însăreinez eu cu aceasta.

— Nu e nevoie; printul știe, sînt încredințat, tot așa de bine ca și noi la ce să se aștepte.

În cursul acestei convorbiri, Mihail schimbă salutări cu oaspeții cel mai însemnați. În picioare la spatele lui, Chiva l'prisea în tăcere, și aceste două figuri, una lingă alta, formau un tablou minunat. Chiva era într'adevăr o ființă incantătoare: înaltă, subțire, talia mlădieoasă fără seamăn, strălucirea ochilor săi de țigancă nu era întrecută de cît de admirabila culoare a părului ei negru și creț; sprtucelele i

se desemnau pe frunte în arcuri de abanos; cu totul împotriva neamului ei, Chiva, albă ca o fică a Europei, era una din acele femei cărora bărbații li se închină, în genuchi.

Fusta scurtă de mătășerie stacojie, lăsa să se vadă desăvîrșirea pulpei și piciorul ei încălțat cu cismulițe de o formă deosebită; pe d'asupra rochiei avea o tunică albastră, mai scurtă de cît cea d'intii și foarte largă: cusăturile de fir împodobeau haina aceasta, al cărei corsaj garnisit cu galbeni cusuți unul lingă altul părea o za. Salba și cerecii cu semne cabalistice, o brățară de peatră, straniu lucrată, un fel de talisman de peruzele așezate pe turbanul său l'implineau gîteala. Turbanul oriental o prindea minunat de bine.

Ast-fel, așezată inapoia prințului, cu frumoșii ochi învâluiți în genele-l de mătase, gînditoare părea o tinără odalisca ce așteaptă o privire a domnului său. El se întoarse către dînsa:

— Acum, spune-mi Chivo, cum m'at recunoscut și cum ai sosit tocmă la vreme, ca să dai de gol alt de pe neașteptate?

— Se vede bine că eu haina ai luat și ideile străine, mărire stăpîne, că fără asta n'at întrea pe fata Zinchii, sora d-tale de lapte, cum de te-a recunoscut. Nu sunt roaba d-tale? Nu ești stăpînul meu, alt de mult așteptat? Și apoi nu sînt Chiva care știe toate?

Vorbînd ast-fel, trăsăturile feței sale înfățișă o mindrie amestecată cu tristețe; îngînfata de sine însuși, de știința sa, se roșea vîzînd pe principele atît de depărtat de credințele țarei sale, se temeă să nu l'vară pierzînd ceva în ochii oaspeților săi.

Chiva voi să abată aceasta, și puțin este puțin cam pe nesimțite, atitudinea ei se schimbă; dîndu se înapoi, se duse la ușă, o deschise, și

chemă pe un flăcău de țigan, cu care începu a juca la sunetul unei muzici aseuse.

Această muzică, acest joc nu se asemăna în nimic cu acela al Europeanilor civilizați. Jocul începu mai intii pe o mișcare dulce și domoală, jucă țiganul singur și apoi Chiva, ce părea obosită și tristă, privi înainte, și împreună miniele, fața și se însuflețî, înecoie un genuchiu cu frumosul său cap aplecac înainte, saltă apoi voioasă și mindră, începînd un danț ce se asemăna cu al Almeelor Egiptului, cu al baiaedelor din India și cu al Gitanelor din Spania; adică cu tot ce este mai voluptuos și mai răpitor pe lume. Mlădioasă ca o trăsție, ochiul nu se mai satura urmărînd-o în mișcările ei repezi.

Mihail o privea cu o neprețuită uimire, creșterea lui îl despărtea mai mult pe el decît pe cel-lalt de această natură primitivă; n'o pricepea. Îl uimea, l'fermea; impresiunea această devenea o suferință, într'alta era de puternică.

— Dochia! Dochia! strigăra mai multe glasuri. Cînd Chiva pîrînd obosită și mișcînd pașii — da. Dochia, Dochia! repetă toți.

Chiva făcu o închinăciune modestă și lînd cobza din mîna tovarășului ei, preludă cîteva acorduri și modulă o arie tristă, înapoind apoi țiganului instrumentul care continuă aceeași temă. Chiva începu o scenă mută de un interes și de o perfecție nelchîpuită. Subiectul scenei fu explicat print'o baladă pe care o cîntă țiganul cu o voce plăcută, dar nu mesteguită.

Aplause frenetice răsunară; Chiva, gîfînd și fericită, plecă capul cu grație și, împreunîndu-și miniele pe peptu-l, așteptă în această postură, cîte-va curvinte de la acela care de acum înainte comanda în castelul Craisma.

Mihail, galben și foarte emoționat, scoase din

deget un inel de mare preț și pînă a-l zice un cuvînt, chemă prin gest pe țigancă și i-l dete.

Chiva îl sărută cu respect mîna și apoi rămase în picioare mai la o parte.

— Ei, întreba Grigore pe Marchiza, ce zici?

— M'at pare încîntătoare. Dar ce este această a Dochia. Eu n'o 'nțeleg; vr'o fabulă, fără îndoaială.

— Nu, marchize, este istoria țării, Dochia sau mai bine zis Dachia ori Dacia era flica lui Decebal, Craiul Daciei. Ea a fost iubită și urmărita de Traian, învingătorul fatal al ei.

— Și i spuse toată legenda alt de mult iubită de romini.

Între acestea ospățul se sfîrșea; Ruxandra și cu Mihail retrași într'un colț al sălii vorbeau cu vioiciune, pe cînd Anica, adîncită în fericirea ei, cu ochii plecați în pămînt, abia răspundea întrebărilor fratelui său, care nu-ș putea deslăși schimbarea lui Mihail și voia mereu să știe unde era printul Ioan de Courtenay. În minutul acela, Dimitrie se apropia de dînsa.

— Iată o întimplare mare, domnița.

— Fără îndoială, destul de mare pentru toți.

— Pentru toți, urmă Cantemir cu o zimbire ironică, mai cu seamă pentru a-cia cari se înteresează de d-ta, și printre cari te rog să mă puș și pe mine între cel d'intii.

Anica roși.

— Întoarcerea vărului meu, nu mă interesează numai pe mine, ea privește asemenea și pe familia d-tale, al căru cap este.

— Cap, da, și în curînd vom avea de văzut și o altă ceremonie.

Anica se roși din nou și mai tare. În acel minut Chiva trecu pe lingă dînsul.

— Chiva e prea frumoasă, continuă Dimitrie, și a cam pus pe gînduri pe călătorul nostru.

Fabrica E. LESSEL Lemne de construcție Dușumele uscate de moift UȘI ȘI FERESTRE în 43 tipuri gata de așezat Traverse de Fier I tip 12 pînă la 30. Ciment portland din Brașov LEMNE de FOC Serviciul prompt și conștințios. — Dimensiuni exacte. — Toate produse de I-a calitate. — Linia de garagiu C. F. R. în curte. Sit. 33

KAISER & Co Fabrica de Mașini. CASSEL Specialitate de Căi Funiculare Representant pentru România CAROL A. FRANCKE BIUROU TECHNIC București, Strada Academiei No. 47 Sit. 30

Fabrica de Motoare Deutz, Colonia-Deutz 42.000 motoare de o putere mai mare de 170.000 cai în exploatare, din cari peste 100 de motoare în România 210 premii și distincțiuni numai pentru motoare cu gaz și benzina Motoare originale „Otto” cu gaz și benzina pentru scopuri industriale și iluminat electric de 12-600 cai putere. Prospecte și devisuri gratis și franco Singurul depozitar pentru România E. WOLFF BUCUREȘTI, Strada Sfintu Dumitru No. 3 Sit. 27

Tuică de Florica Lacrima de Prune Tuica de Golești (Marca de Comerț este depusă la Tribunalul Argeș) Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătoare sănătăței; cel mai bun apetissant. Nu trebuie să lipsească din nici o casă Mare Depozit la gara Golești Cererile pentru en gros să se adreseze la ION R. RĂDULESCU, — Pieștii. București, Tipografia «HELIADÉ». Clemenței No. 3.

COMPANIA GENERALA CONDUCTELOR DE APĂ, din Liège (Begia) SUCURSALA DIN ROMANIA Biurouri și Magazine: Calea Griviței, No. 23 Compania se însăreineză cu toate proiectele și cu toate lucrările de instalațiuni de apă pentru administrațiuni, autorități și pentru particulari, precum Conduțe de fontă, de fier, de plumb—robinetărie, idrometru, Water-closets, băi, lavabouri, tot-l'égout, spăldorii, etc. Ea are reprezentanța exclusivă a filtrelor Chamberland, sistem Pasteur, singurele adoptate de guvernul francez. Peste seurt timp Compania va fi instalată în propriul său local; ocașiune biurourile și magazinele sale vor fi mărîte în mod considerabil. Sit. 20

Woss & Siebeneicher No. 24, STRADA SMĂRDAN, No. 24 Sit. 26 Girant: State Elefterescu.—(Telefon «EPOCA»).